

Seks na scenie

*Najlepsze praktyki,
narzędzia i techniki
koordynacji scen
intymnych w teatrze*

Chelsea Pace

współpraca Laura Rikard
przekład Piotr Sut

Seks na scenie
Najlepsze praktyki, narzędzia i techniki
koordynacji scen intymnych w teatrze

redakcja

drka hab. Agata Adamiecka

drka Małgorzata Jabłońska

drka Katarzyna Waligóra

drka Izabela Zawadzka

zdjęcie na okładce jest częścią projektu fotograficznego,
którego autorkami są Dominika Wiak i Daniela Komędera
fot. Klaudyna Schubert

zdjęcia w książce

Shealyn Jae

na fotografiach

Hannah Kelly, Maria Marsalis, Shaquan Pearson, Barbara Pinolini,

Carl Randolph, Sanjana Taskar, Clay Vanderbeek

projekt i skład

bękarty

tytuł oryginalny: *Staging Sex*

Best Practices, Tools, and Techniques for Theatrical Intimacy

Authorised translation from the English language edition

published by Routledge, a member of the Taylor & Francis Group LLC.

© 2020 Taylor & Francis

All rights reserved

© 2024 for Polish translation and edition by Akademia Teatralna

im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, wydanie I

All rights reserved

ISBN 978-83-968323-1-3

Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza

Warszawa 2024

Szczegółowy spis treści

Wstęp do wydania polskiego /19

Przedmowa /27

Wprowadzenie /31

Stare metody /34

Stara metoda: „Po prostu się całujcie!” /34

Stara metoda: aktorzy przegadują scenę /35

Stara metoda: aktorzy przegadują scenę (na osobności) /36

Stara metoda: pokaż zamiast mówić /37

Stara metoda: niech się tym zajmie choreograf /37

Stara metoda: rozmowa w grupie /38

Stara metoda: lekcje chemii /39

Doskonalenie pracy ze scenami seksu /40

Czego nie brały pod uwagę stare metody /41

Siły działające na sali prób: reżyser /41

Siła sali prób: psychologia /43

W jaki sposób ta książka może pomóc: trzy idee /44

Kształtowanie kultury opartej na świadomej zgodzie /45

Zdeseksualizowanie procesu /46

Opracowanie choreograficzne /48

Kim jestem i czym jest ta książka /49

Rozdział I: Narzędzia i techniki /53

Czynniki środowiskowe /55

Narzędzia do wyznaczania granic /57

Przycisk /58

Gry ćwiczące mówienie „nie” i używanie „przycisku” /61

Szymon mówi (ze zmianami) /61

Gra w okręgu (czyli „tak” ze zmianami) /62

Ogrodzenia /64

Furtki /66

Ćwiczenie Granic /67

Modyfikacja Ćwiczenia Granic /70

Grupowe Ćwiczenie Granic /74

Szybkie przeglądy granic /75

Radzenie sobie z oporami /76

Zamienniki /76

Wychodzenie z roli /79

Przestań wkraczać do akcji /80

Łamacze granic /81

Żarciki /82

Dodatkowe granice /83

Pomyłki /84

Rozdział II: Składniki /87

Zwiększanie i zmniejszanie dystansu /90

Oddalanie i zbliżanie dłoni /91

Opowiadanie historii /91

Reżyserowanie dystansu /92

Poziomy dotyku /92

Poziom 1: „skóra” / „puder” / „dotykanie” /93

Poziom 2: „mięśnie” / „farba” / „przesuwanie” /94

Poziom 3: „kości” / „głina” / „pociąganie” /94

Wskazówki do stosowania różnych poziomów dotyku /95

Choreografowanie przy użyciu poziomów dotyku /97

Tempo i odliczanie /97

Próbujemy odliczania /98

A teraz wszystko razem /99

Kształty /100

Łuki (albo linie krzywe) /100

Kąty (albo linie proste) /100

Ósemki /101

Kształty w działaniu /101

Miejsce docelowe /102

Kontakt wzrokowy /104

Wypróbuj to z drugą osobą /105

Inne zastosowania /105

Zmiany dominacji w przestrzeni /105

Wypróbuj widoczne zmiany dominacji w przestrzeni /108

Stosowanie „a gdybyś” i zmian dominacji w przestrzeni /109

Oddech i odgłosy /109

Krótkie i długie /110

Płytke i głębokie /110

Wysokie i niskie /110

Urywany /110

Samogłoski i spółgłoski /111

Łączenie ze sobą głosu, oddechu i ruchu /111

Siła ciążenia i ciężar /112

Eksperymentowanie z siłą ciążenia /113

Eksperymentowanie z ciężarem /113

Połączenie elementów siły ciążenia i ciężaru /113

Całowanie /113

Podstawowe zasady /114

Rozmawiajmy o całowaniu /114

Zwiększanie i skracanie dystansu /115

Odliczanie /115

Poziom dotyku /116

Miejsce dotyku /116

Rozmowa o pocałunku /116

Próbowanie dłońmi /116

Typowe sposoby na niezgrabne pocałunki /117

Alternatywy dla pocałunków /118

Wykorzystujemy „składniki” w pracy /118

Choreografia /119

Korygowanie /121

Dokumentowanie /122

Zapisywanie receptur /122

Notowanie i przekazywanie choreografii /124

Dokumentacja aktorów /125

Dokumentacja produkcji /125

Ćwiczenia z otwartą sceną /126

Rozdział III: Reżyserowanie scen intymnych /127

Kto znajduje się w sali /129

Otwartość /129

Ćwiczenie otwartości /131

Ćwiczenie z partnerem /132

Ćwiczenie w ruchu /132

Dodajemy dotyk /134

Wspólne przemieszczanie się /136

Reżyserowanie scen przemocy seksualnej /137

Wychodzenie z roli po scenach przemocy /140

Reżyserowanie scen nagości /140

Miej plan awaryjny /141

Dodatkowe uwagi /142

Rozdział IV: Receptury /145

Objęcie /147

Warianty /149

Pocałunek /149

Warianty /151

Seks oralny /152

Masturbacja i/lub stymulacja palcami /154

Z penetracją /157

Warianty /157

Dotykanie i obmacywanie /158

Uwodzenie dotykiem /159

Zdejmowanie ubrań /159

Intymność z dużą ilością tekstu /160

Konwencje /161

Rozdział V: Logistyka produkcji /163

Polityka teatru i uczelni /165

Struktura komunikacji /165

Wybór obsady /166

Castingowy formularz deklaracji /167

Castingowy „zamiennik” /169

Zmiana obsady i zmiana wizji /170

Plan prób /170

Próby techniczne scen intymnych /171

Osoby koordynujące sceny intymne /171

Zatrudnienie personelu produkcji /172

**Wskazówki dla zespołu technicznego /173
i realizacyjnego**

Obsługa widowni i bileterzy /175

Ostrzeżenie o treści spektaklu /175

Granice w relacji z widownią /176

Rozmowy po spektaklu /176

Omówienie po spektaklu /177

Rozdział VI: Reżyserowanie scen intymnych od A do Z /179

Strategie dla aktorów /184

Strategie dla pedagogów /185

Ściągą /186

Suplement: Theatrical Intimacy Education /189

Podziękowania /191

Nota o projekcie /192

Indeks /195